

Danska

6. – 7. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur og ritun.

Hlustun

Við lok 1.stigs getur nemandi: skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt.

- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist er við með orðum eða athöfnum,
- fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni,
- fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt úr heimi barna og unglunga og greint frá því helsta.

Lesskilningur

Við lok 1.stigs getur nemandi: lesið og skilið stutta texta með grunnorðaforða daglegs lífs um efni sem tengist þekktum aðstæðum og áhugamálum.

- skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum,
- fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu,
- lesið sér til gagns og gamans, stuttar einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglunga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina.

Samskipti

Við lok 1. stigs getur nemandi: haldið uppi einföldum samræðum með stuðningi frá viðmælanda með eðlilegum framburði og áherslum á lykilorðaforða og kann að beita algengustu kurteisisvenjum.

- spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
- skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasystkini og kennara um efni tengt náminu,
- tekið þátt í samskiptaleikjum og unni samtalsæfingar.

Frásögn

Við lok 1. stigs getur nemandi: í einföldu máli sagt frá og notað lykilorðaforða sem unnið hefur verið með í viðfangsefnum námsins og breitt eðlilegum framburði og áherslum.

- sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt,
- endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.,
- flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.

Ritun:

Við lok 1.stigs getur nemandi: skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- skrifað texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd, hlut eða gátlista,
- lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi,

Menningarläsi.

Við lok 1.stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann kunni skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjörðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðháttu og þekkttra staða,
- sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra,
- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir,

Námshæfni:

Við lok 1.stig getur nemandi: sett sér einföld markmið og lagt mat á námsframvindu með stuðningi frá kennara ef með þarf.

- beitt einföldum námsaðferðum til að auðvelda námið, t.d. nýtt sér titil á texta eða myndir sem fylgja til að auðvelda skilning á inntaki,
- beitt sjálfsmati sem tengist viðfangsefnum námsins með stuðningi kennara eftir því sem þörf krefur,
- tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu,
- tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu hlustaða á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja,
- nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasögn, leiðréttingarforrit og leitarvélar,

Tillögur að námsefni:

Begynd uden bog

Start lesbók og vinnubók

Spil og lege

8. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun og frásögn

Hlustun

Við lok 2.stigs getur nemandi: skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega.

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti,

Lesskilningur

Við lok 2. stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum.

- skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra,
- fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta verkefnavinnu,

Samskipti

Við lok 2. stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisissvenjur og kann aðferðir til að gera sig skiljanlegan, t.d. með látbragði.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf,
- bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum,

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri á vel skiljanlegu máli hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval.

- flutt einfalda undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni t.d. stutt atriði eða sögu einn eða í félagi við aðra,

Ritun

Við lok 1.stigs getur nemandi: skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- skrifað texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd, hlut eða gátlista,
- lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi,
- skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst,
- samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv.,

Menningarläsi.

Við lok 1.stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða,
- sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra,
- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir,

Námshæfni

Við lok 2.stigs getur nemandi: sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf.

- beitt lykilnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og geti sér til hvaða samræður fara þar fram,
- endurgjöf með stuðningi frá kennara,
- nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu,
- tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi,
- nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflattirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar,

Tillögur að námsefni:

Smart lesbók og vinnubók,

Tak lesbók og vinnubók A

Hringekja – stöðvavinna,

Dæmi um mögulegar lesbækur: Dumme sms, Sofies dagbog, Onde mobilfotos.

Ýmsir sjónvarpsþættir og áhugategnd verkefni.

9. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun og frásögn

Hlustun

Við lok 2.stigs getur nemandi: skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega,

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti,
- fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unni úr því á annan hátt,
- hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum,

Lesskilningur

Við lok 2.stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum.

- Lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómsundur og ferðalög.

Samskipti

Við lok 2.stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisisvenjur og kann aðferðir til að gera sig skiljanlegan, t.d. með látbragði.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf,
- bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum,
- notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal,

Frásögn

Við lok 2.stigs getur nemandi: tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval.

- sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum,
- greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv.,
- flutt einfalda texta, undirbúa kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra,

Ritun

Við lok 2.stigs getur nemandi: skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt, sýnt fram á allgóð tök á daglegum

orðaforða og orðaforða sem unnið hefur verið með, skoðað samhengi í textanum og notað til þess algengustu tengiorð og greinamerki,

- lýst atburðarás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- samið texta þar sem ímyndunaraflíð fær að nota sín,

Menningarläsi.

Við lok 2.stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjörðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða,
- sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglíngamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka leikja, söngva og ævintýra,
- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir,
- sýnt fram á að hann þekkir til síða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu,

Námshæfni

Við lok 2.stigs getur nemandi: sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf.

- beitt lyklnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram,
- endurgjöf með stuðningi frá kennara,
- nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu,
- tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangefni og sýnt örðum tillitssemi,
- nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar,

Tillögur að námsefni:

Tak lesbók og vinnubók A og B

Dejlige Danmark

Þemaverkefni t.d. Ferðabæklingur samvinnuverkefni í dönsku og ensku

Smábækur á atlantbib.org nýtast vel við áhugategndra þemaverkefna.

Hringekja – stöðvavinna

Dæmi um lesbækur: Blodhævn, Nye tricks, Den store Chance

Ýmsir unglíngahættir á dr.dk

10.bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun, frásögn og menningarläsi

Hlustun

Við lok 3.stigs getur nemandi: fyrirhafnarlítið tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæðum þegar framsetning er áheyrileg.

- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,
- án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr,
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim,

Lesskilningur

Við lok grunnskóla (3.stigs) getur nemandi, lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölpættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum.

- aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatrið frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér verkefnavinnu,
- lesið sér til fróðleiks rauntexta, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra , sagt frá eða unnið úr á annan hátt,
- lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað skoðanir á efni þeirra, lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi,

Samskipti

Við lok 3.stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, eðlilegum framburði, áherslum og hrynjandi, notað algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og kann að beita viðeigandi kurteis- og samskiptavenjum, hikorðum og ólíkum aðferðum til að gera sig skiljanlegan og skilja aðra, t.d. með því að umorða.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í,
- tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum,

Frásögn

Við lok 3.stigs getur nemandi: tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval.

- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum,

- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi,
- samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra,
- tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda,

Ritun

Við lok 3.stigs getur nemandi: skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á, sýnt fram á góð tök á orðaforða og meginreglum málnotkunar, fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengiorð við hæfi.

- skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi, t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda,
- lýst atburðarrás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín,
- sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið séð eða heyrt,

Menningarläsi

Við lok 3.stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér vel grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og hvað sem er efst á baugi hverju sinni,
- sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma,
- getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er dansk, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska,

Námshæfni

Við lok 3.stigs getur nemandi: sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframvindu.

- beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til ummerkingu orða,
- beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf,
- nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skaða nýja þekkingu og nota í nýju samhengi,
- unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja,
- nýtt sér öll helstu hjápartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum orðabækur, veforðasögn, leiðréttingaforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni,

Tillögur að námsefni:

Smil lesbók og vinnubók

Ekko lesbók og vinnubók

Ýmis þemaverkefni t.d. samvinnuverkefni dönsku og ensku Draumaferðin

atlantbib.org, ýmsar smábækur henta t.d. vel í áhugatengdri verkefnavinnu

Hringekja – stöðvavinna

Lesbækur (kjörbækur) Koldt blod, Spor i sneen, Min mund er lukket, Talent ofl.

Ýmsir sjónvarpsþættir t.d. á dr.dk